

Sygn. akt VIII **Pa 210/17**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka (spr.)
Sędziowie:	SSO Grzegorz Tyrka SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Dominika Smyrak

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2018r. w G.

sprawy z powództwa H. K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w J.

o ustalenie wypadku przy pracy

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 19 września 2017 r. **sygn. akt** VI P 153/16

oddala apelację.

(-) SSO G. T. (-) SSO T. K. (spr.) (-) SSR del. A. P.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. VIII Pa 210/17

UZASADNIENIE

Powódka H. K. ostatecznie domagała się ustalenia, że zdarzenie z dnia 28 maja 2015 roku jest wypadkiem przy pracy. Oznaczyła wartość przedmiotu sporu na kwotę 10 000 zł.

Pozwana (...) Spółka Akcyjna w J. domagała się oddalenia powództwa i zasądzenia od powódki kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zdaniem pozwanej zdarzenie z dnia 28 maja 2015 roku nie spełnia przesłanek wypadku przy pracy, bowiem dolegliwości, na które cierpi powódka są wyłącznym następstwem schorzenia samoistnego – choroby zwyrodnieniowej stawu barkowego.

Wyrokiem z dnia 19 września 2017 roku Sad Rejonowy w G. ustalił, że zdarzenia z dnia 28 maja 2015 roku, jakiemu powódka uległa u pozwanej jest wypadkiem przy pracy i orzekł o kosztach postępowania.

Wyrok zapadł po ustaleniu następującego stanu faktycznego.

Powódka od dnia 14 października 1986 roku jest zatrudniona w KWK (...) w K. (wcześniej KWK (...)) na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, od marca 1990 roku na stanowisku sortowniczego węgla i kamienia przeróbki mechanicznej węgla – na powierzchni.

Powódka w 2013 roku korzystała ze świadczenia rehabilitacyjnego z powodu chorób reumatycznych biodra prawego i przeprowadzonego we wrześniu 2012 roku leczenia operacyjnego polegającego na całkowitej endoprotezoplastyce chorego biodra. Nigdy nie miała problemów ze stawem prawego barku.

W dniu 28 maja 2015 roku powódka rozpoczęła pracę na porannej zmianie. Około godziny 10:30 dokonując obchodu jednego z podnośników znajdujących w miejscu składowania złomu potknęła się i upadając na podłogę odruchowo chwyciła prawą ręką siatkę elektromagnesu taśmy. Pomimo próby złapania równowagi powódce nie udało się ustać i upadła na prawą stronę ciała. Wstała samodzielnie i wróciła na miejsce pracy.. Bolało ją prawe kolano oraz prawy bark. Powiedziała o upadku współpracownicy, nie zawiadomiła sztygara. Sądziła że nic poważnego się jej nie stało. Zażyła lek przeciwbólowy, który brała do pracy z powodu występujących u niej zmian reumatycznych. Po pewnym czasie ból ręki nieco ustąpił i odwołująca była w stanie kontynuować pracę. Powódka uznała, że nie ma potrzeby udania się do ambulatorium po pomoc lekarską.

Po powrocie do domu powódka zaczęła odczuwać silny ból ręki i miała ograniczoną ruchomość prawej ręki. Udała się się na izbę przyjęć do Szpitala w K., gdzie rozpoznano u niej stłuczenie barku i ramienia. Lekarz dokonujący badania nie stwierdził u powódki złamania kości ramiennie-barkowej, co wynikało z wykonanego badania RTG. Przepisał on powódce lek przeciwbólowy, żel oraz chustę trójkątną, nie widział jednak potrzeby wypisania powódce zwolnienia lekarskiego.

Powódka była w stanie chodzić do pracy, gdzie nie musiała nadwyręzać kontuzjowanej ręki. Chustę trójkątną nosiła tylko w domu. Powódka nadal nie widziała potrzeby informowania przełożonych o wypadku.

W lipcu 2015 roku u powódki nasiliły się bóle barku. Wykorzystując fakt przebywania na urlopie wypoczynkowym powódka udała się do poradni szpitalnej, gdzie lekarz podejrzewał, że powódka ma zerwane w barku rotatory. Zastosował leczenie blokadą stawu barkowego, co neutralizowało bóle ręki. Powódka po pewnym czasie podjęła leczenie w poradni SP Wojewódzkiego Szpitala (...) w P.. W związku z nieustępującymi dolegliwościami bólowymi barku powódka od dnia 3 sierpnia 2015 roku przebywała na zwolnieniu lekarskim.

O fakcie ulegnięciu wypadkowi przy pracy powódka poinformowała pozwaną na piśmie w dniu 21 września 2015 roku. Powołany przez pozwaną zespół powypadkowy w sporządzonym przez siebie protokole powypadkowym z dnia 4 października 2015 roku stwierdził, że zdarzenie z dnia 28 maja 2015 roku nie jest wypadkiem przy pracy z uwagi na brak urazu.

W dniu 8 grudnia 2015 roku powódka poddana została w SP Wojewódzkim Szpitalu (...) w P. zabiegowi operacyjnemu artroskopii stawu ramiennego prawego, dekompresji przestrzeni podbarkowej, plastyce stawu barkowo-obojęzycznego, burssektomii oraz szycia uszkodzenia rotatorów. Podczas przebytej hospitalizacji stwierdzono u powódki stan po urazie prawego stawu barkowego z uszkodzeniem rotatorów, zespół cieśni podbarkowej oraz zmiany zwyrodnieniowe stawu.

Powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim w okresie od dnia 3 sierpnia 2015 roku do dnia 31 stycznia 2016 roku. Następnie z dniem 1 lutego 2016 roku nabyła prawo do świadczenia rehabilitacyjnego.

W toku postępowania sądowego biegły chirurgii urazowej R. H., rozpoznał u powódki stan po urazie prawego stawu barkowego, z uszkodzeniem układu mięśniowo-więzadłowego (wygojone), bez trwałego naruszenia funkcji czy sprawności oraz reumatoidalne zapalenie stawów o powolnym i łagodnym przebiegu.

W ocenie biegłego w następstwie zdarzenia z dnia 28 maja 2015 roku powódka doznała urazu w postaci naciągnięcia i naderwania struktur prawego stawu barkowego. Biegły dodał, że brak jest natomiast jakiegokolwiek wpływu reumatoidalnego zapalenia stawów na dolegliwości związane z samym stawem barkowym, ponieważ w badaniu (...) z dnia 23 lipca 2015 roku w obrębie tego stawu nie uwidoczniło innych niż pourazowe zmiany, a w szczególności nie uwidoczniło zmian, które można by w sposób jednoznaczny uznać za zmiany reumatoidalne. Zmiany te jednak mogły mieć natomiast wpływ i współodpowiadać za wystąpienie zespołu ciasnoty podbarkowej w równym stopniu co sam uraz. Oznacza to, że zmiany te mogły mieć wpływ na wydłużenie procesu leczenia oraz być współprzyczyną przeprowadzonego leczenia operacyjnego w dniu 8 grudnia 2015 roku.

W opinii uzupełniającej biegły podał, że na zdjęciu RTG z dnia 28 maja 2015 roku brak jest jakichkolwiek zmian zarówno pourazowych, jak i samoistnych. Wynika to z tego, że uraz jakiego doznała powódka dotyczył układu mięśniowo-więzadłowego, a nie układu kostnego. Standardowe badanie RTG służy wyłącznie bowiem do oceny układu kostnego. Biegły wskazał także, że u powódki dolegliwości prawego stawu ramiennego stopniowo się nasilały, czyniąc ją ostatecznie niezdolną do pracy. Podkreślił, że w następstwie wypadku przy pracy powódka doznała urazu struktur mięśniowo-więzadłowych układu ramiennego, wskutek czego stopniowo narastały dolegliwości bólowe oraz pogarszała się funkcja stawu ramiennego. Sekwencja zmian i przebieg schorzenia jest charakterystyczny dla tego typu uszkodzeń i upływ czasu od samego urazu do nasilenia objawów w stopniu uniemożliwiającym wykonywanie pracy jest w przypadku powódki jak najbardziej prawidłowy.

Strony nie kwestionowały na piśmie opinii uzupełniającej biegłego ortopedy.

Zdaniem Sądu I Instancji powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Pozwany pracodawca podnosił, że zdarzenie z dnia 28 maja 2015 roku nie spełnia przesłanek ustawowej definicji wypadku przy pracy, bo powstał wskutek istniejącego już wcześniej u niej schorzenia samoistnego.

Sąd przytoczył treść art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 2 pkt 13 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Wszystkie te przesłanki winny być spełnione łącznie. Brak którejkolwiek z przesłanek wyklucza możliwość uznania zdarzenia za wypadek przy pracy.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że zdarzenie z dnia 28 maja 2015 roku było zdarzeniem nagłym i posiadającym związek z pracą wykonywaną w tym dniu przez powódkę na podstawie umowy o pracę. Zdarzenie to było również wywołane przyczyną zewnętrzną. Czynnikiem zewnętrznym, który doprowadził u powódki w dniu 28 maja 2015 roku do urazu uszkodzenia układu mięśniowo-więzadłowego (uszkodzenie tkanki w rozumieniu przepisów ustawy wypadkowej) było potknięcie się na podłożu, gdzie znajdowały się elementy składowanego złomu. Czynność ta spowodowała także powstanie u powódki zespołu ciasnoty podbarkowej lub co najmniej była współprzyczyną ujawnienia się u powódki tego schorzenia. Etiologia tego schorzenia nie jest znana i może ono mieć także tło reumatyczne, co nie zmienia jednak faktu, że zdarzenie z dnia 28 maja 2015 roku było jednym ze skutków sprawczych jego powstania. W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, że konkretna okoliczność kwalifikowana jako przyczyna zewnętrzna nie musi być przyczyną wyłączną urazu/śmierci. Ważnym jest by była przyczyną sprawczą lub w sposób istotny przyspieszył bądź pogorszył istniejący już stan chorobowy. W niniejszej sprawie należy wskazać, że zgodnie z zaaprobowaną opinią biegłego z zakresu medycyny zdarzenie z dnia 28 maja 2015 roku wywołane było przyczyną zewnętrzną i spowodowało ono uraz. Tym samym nie ulega wątpliwości, że przedmiotowe zdarzenie spełnia ustawową definicję wypadku przy pracy.

W apelacji od wyroku pozwana zaskarżyła wyrok w całości zarzucając niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy, a w szczególności czy zdarzenie z dnia 28 maja 2015 roku spowodowało uraz układu mięśniowego u powódki. Wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów zastępstwa procesowego. Wskazała, że biegły wydając opinie przekroczył swoje kompetencje uznając zdarzenie za wypadek przy pracy. Podniosła, że zakwestionowała wnioski opinii biegłego, który nie określił, jakiego urazu doznała powódka, nie wyjaśnił jak było możliwe kontynuowanie zatrudnienia przez okres około 2 miesięcy po zdarzeniu. W dniu 19 września 2017 roku pozwana złożyła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego, a wniosek ten został oddalony. Wyrok zapadł w sprawie niedojrzalej do rozstrzygnięcia.

Powódka wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd II Instancji zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji, oraz podziela ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Sąd Rejonowy dokonał również trafnej interpretacji prawa materialnego, co czyni zbytecznym ponowne przytaczanie ustaleń oraz szczegółowych rozważań zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, podobnie - postanowienie SN z dnia 4 lipca 2012 roku sygn. I CSK 72/12 - W postępowaniu przed sądem drugiej instancji stosuje się art. 328 § 2 k.p.c. odpowiednio, a więc z uwzględnieniem istoty i swoistości postępowania przed tym sądem (art. 391 § 1 k.p.c.).

Zarzuty apelacji nie zasługują na uwzględnienie.

Definicja wypadku przy pracy znajduje się w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U.2009.167.1322) Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych;
- 2) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 3) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Słusznie Sąd I instancji przyjął, że zostały spełnione wszystkie przesłanki do ustalenia, że w dniu 28 maja 2015 roku H. K. uległa wypadkowi przy pracy : doszło wówczas do nagłego zdarzenia wywołanego przyczyną zewnętrzną (potknięcie na nierównym terenie, upadek, podparcie prawą ręką) podczas wykonywania zwykłych czynności pracowniczych.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa procesowego Sąd II instancji uznał, że przeprowadzone postępowanie dowodowe stanowiło wystarczającą podstawę do uwzględnienia roszczenia powódki w zakresie uznania zdarzenia za wypadek przy pracy. Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe, wyciągnął prawidłowe wnioski nie przekraczając granic swobodnej oceny dowodów. Słusznie Sąd I instancji wskazała, że w określonym terminie strony nie zgłosiły zastrzeżeń do opinii uzupełniającej.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostaje, czy zespół ciasnoty podbarkowej jest schorzeniem samoistnym, czy ma związek z wypadkiem (chociaż biegły wyjaśnił tę kwestię stwierdzając, że etiologia schorzenia nie jest znana), skoro niekwestionowanym urazem było naciągnięcie i naderwanie struktur prawego stawu barkowego. Biegły wyjaśnił również, że badanie rtg nie mogło wykazać zmian, skoro skutki wypadku dotyczyły układu mięśniowo- więzadłowego, a nie układu kostnego. Ponadto biegły dysponował wynikiem badania (...) z dnia 23 lipca 2015 roku. Wyniki tego badania uwiaryściły wyłącznie zmiany pourazowe prawego barku. Zdaniem Sądu II instancji sprawa została wszechstronnie zbadana, a opinie biegłego R. H. są kompletne, wyjaśniły rodzaj urazu, jego skutki. Biegły wskazał,

że przebieg schorzenia ,a to narastające dolegliwości bólowe są charakterystyczne dla rodzaju urazu, jakiego doznała poszkodowana.

Powódka w sposób logiczny i przekonujący wyjaśniła zwłokę w skorzystaniu z porady w poradni chirurgicznej. Kiedy w dniu zdarzenia ustalono, że nie doszło do złamania , a jedynie do stłuczenia powódka miała prawo być przekonana, że dolegliwości bólowe po jakimś czasie ustąpią. Kontynuowała pracę i dopiero po upływie dwóch miesięcy , kiedy zamiast poprawy następowało nasilenie dolegliwości bólowych podjęła leczenie. Dopiero wówczas lekarze prawidłowo zdiagnozowali rodzaj schorzenia i podjęli właściwe leczenie.

Reasumując, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że powódka w dniu 25 maja 2015 roku uległa wypadkowi w pracy w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych . Brak było przesłanek do uchylenia wyroku, a apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

(-) SSO G. T. (-) SSO T. K. (spr.) (-) SSR del. A. P.

Sędzia Przewodniczący Sędzia